

РАДНІЦА

штодзенная грамадзкая, палітычная і літаратурная газэта

АДРЭС РЭДАКЦЫІ І КАНТОРЫ:

Вільня, Вострабрамская № 4, „Hotel Szlachecki“
пак. № 2.
Рэдакцыя адчыняна што дня, апрача свят, ад 11
да 1 і ад 5 да 7 гадз.

Цана нумару 20 марак.

Падпіска на 1 мес. . . . 400 марак.
З перасылкай 1 „ . . . 500 „
За граніцай ў два разы даражэй.

ЦАНА АБВЕСТАК:

За адзін радок звычайнага друку на 1 стр.—60 м.
ў тэксьце . . . . . 75 м.
за тэкстам . . . . . 40 м.
Для шукаючых працы на 10 прац. таней.

ПАТРАБУЮЦЦА

хлопцы для прадажы газэты на ДОБ-
РЫХ ВАРУНКАХ. Слытацца ў канторы
газэты „Радніца“.

Шукаю мейсца ДАЗОРЦЫ ЛЕСУ.

Ведаю ясную гаспадарку. Магу
быць газорай і кіраўніком
— МАЕНТКУ. —

Адрэс у рэдакцыі.

Даю лекцыі

па расейскай літаратуры
і лацінскай мове.

папытацца ў Рэдакцыі.

Вільня, 28 Студня 1922 г.

Большавікі некалькі дзён таму
апавесцілі ўвесь свет, што кар-
эльскае паўстанне ўжо ліквідова-
на, што ўсе карэльскія паўстанча-
скія атрады перайшлі Фінляндскую
граніцу, разаружаны і інтэрніраваны.

Але ўсе гэтыя апавешчэнні
з'явіліся нагім лгартвам. Тэле-
грамы з Гельсінгфорсу паведамля-
юць, што карэльскія паўстанцы
пачалі наступ, зламалі савецкі
фронт і нават занялі горад Алонецк.

Фінляндская прэса з свайго бо-
ку паведаміла, што карэльскія паў-
станцы добра арганізаваны і ў іх
шэрагі прызвана ўсё мужаское
насяленне да 45 гадоў.

З гэтага ўсяго відаць, што аб
ліквідацы карэльскага паўстання
няма гутаркі. Гэта такі самы больш-
авіцкі „пуп“, які служыць вы-
разным паказчыкам усей іх палі-
тыкі, стараннем паказаць усяму
свету справу ня ў тым выглядзе,
ў якім яна ёсць, а ў тым, які ім
спадобаецца...

Так было ў свой час з паў-
станнем на Украіне і с паўстань-
нем у Усходняй Беларусі.

Большавікі крычалі, што паў-
станні ў Усходняй Беларусі, а
поздней і на Украіне зліквідаваны,
што ўсе паўстанцы разаружаны,
забіты, ўзяты ў няволю і так да-
лей... Аб некаторых атаманах боль-
шавіцкі ўрад апавешчаў не адзін
раз, што яны растрэляны... Тым
часам, дзякуючы Богу, яны жылі
і здаровы і да апошняга часу
былі большавіцкіх камісараў і ка-
муністаў.

Сваім лгартвам большавікі
ашукаюць толькі тых лёгкадумных
палітыкаў, якія нічога ня ведаюць,
што робіцца на мейсцох—у Карэліі
Украіне, Усходняй Беларусі.

Мы добра ведаем, што аб лік-
відацы барацьбы там, дзе ідзе о
пытанне сьмерці і жыцця — ня
можа быць ні якой сумлеўкі.

Ні якія канфэрэнцыі, ні якая
палітыка ня спыніць гэтай бараць-
бы за лепшую долю, за будучыну
свайей зямелькі, за шчасце сваіх
дзяцей.

ТЭЛЕГРАМЫ.

ЛВОВУ 27. I. (А. В.). З Украіны па-
ведамляюць, што курс на польскую мірау
падпісана. Цяпер за марку плаціць
235 Савецкіх рублёў. Выпушчаны на Ук-
раіне новыя грошы. За новы рубель пла-
ціць 10,000 старых савецкіх рублёў.

ЛВОВУ 27. I. (А. В.). У Праскіраве
ў апошнія часы былі вялікія больша-
віцкія расправы. Паміж пакараных ра-
стрэляны прэзас Земства Мікодым Ка-
сіцкі.

МАСКВА 27. I. (А. В.). На з'ездзе
прамысловых кааператываў сьведжана,
што агульная кааператывная прамысло-
васць у Расеі знаходзіцца ў ўпадку, а
з ёю так сама і кустарная прамысло-
васць з прычыны малых заказаў. На
з'ездзе адзначана, што „Внешторг“ зра-
біў закуп на заказы кустарнай прамы-
словасці ў меце пашырэння гэтага то-
вару па Эўропе для рэклямы.

ХАРКАУ 27. I. (А. В.). У Данецкім
Цэнтру лгартвам страшэннае становішча,
што да недахвату харчоў. Рабочыя па-
кінулі капальні і можна спадзевацца,
што ў хуткім часе будзе стрымана ўся
данецкая прамысловасць. Безработніца

і голад сярод рабочых шпарка пашы-
раецца.

ХАРКАУ. 27. I. (А. В.). Украінская
прэса паведамляе аб вялікім заказе па-
равозаў дзеля Украіны ў Швэцыі. Ка-
жуць, што швэдскія паравозы ня могуць
хадзіць па Украіне, з прычыны таго, што
жалезныя дарогі ня ўпарадку.

Жалезна-дарожны ўрад адзначыў,
што швэдскія паравозы з'яўляюцца пажы-
цкімі для расейскіх жалезных дарог, і
што крытычнае становішча іх пагражае
ў кожнай хвілі катастрофай.

РЫГА. 27. I. (А. В.). На данясен-
ням радыё, ў лядох Рыжскай затоці зацёрліся
цяжкія паравыя матарныя лодкі, ў лі-
ку шасці. Вызваны лядаколы работа
якіх яшчэ ня даў ніякіх рэзультатаў.
Дзякуючы таму, што ў затоце знаходзі-
цца яшчэ ня вылаўлены міны палажэнь-
не матараў небяспечнае. З Кіля на по-
мач высланы нямецкі крэйсэр „Медуза“.

НАУЭН 27. I. (А. В.). Камісія кам-
прамісавая ўстанавіла нямецкую прыму-
совую пакытку ў суме мільярда марак
золатам, замест праэктаваных 40 мілья-
даў марак паперовых.

КОУНА. 27. I. (А. В.). Літоўская прэ-
са вельмі незадаволеная дзякуючы ня атры-
манню запрашэння на Генуэскую кан-
фэрэнцыю праз Ковенскі ўрад. Літоўскія
газэты тлумачаць гэта, як рэзультат ня-
прызнання дзяржавамі Заходняй Эўропы
Літоўскай Рэспублікі de jure.

КЛАЙПЭДА 27. I. (А. В.). Адбылося
пасяджэнне гандлёвае палаты, на якім
прадстаўнікі гандлю і прамысловасці
прадставілі польскаму консулу ў Клай-
пэдае п. Шароце палажэнне эканамічнае,
Клайпэцкага вобласці ў звязку з адна-
ковымі сьстэмамамі ў справе алажэння
гандлёвае ўмовы Клайпэды з Польшчай.

ПРАГА 27. I. (А. В.). Ужо сфармава-
ны жалезнадарожны шалон з 40 вагонаў
прадуктаў для Расеі.

Гэты цягнік будзе высланы ў Расею
ў найбліжэйшым часе.

Нажар у Польскім Посольстве.

МАСКВА 27. I. (А. В.). Учора а 3^{1/2}
гадз. зрана служыцель Польскага Посоль-
ства ў Маскве быў ўзбуджаны крыкам,
што гарыць памешканне Посольства.
Стораж зараз жа ўзбудзіў Мораўскага
і ўсёх працаўнікоў жывучых у Посоль-
стве. Адрэз прыступілі да хутэйшага
спасення архіваў і дакументаў, што бы-
ло перавезена ў Ангельскае Посольства.
Пажарная дружина, знаходзячыся
вобак ад дому Польскага Посольства
прыбыла на мейсцо пажару, як і прышло
бяз малага гадзіна часу пасля яе
паведамлення, і калі нажар, недапу-
шчаны працаўнікамі Посольства да
канцэлярыі, пашырыўся ў кірунку сэк-
рэтарыята. У час ратунку, пажарная

дружина заліла вадой ўсё памешканне
Пасольства, вада працякла ў сутарэні
дзе знішчыла ўсе суфіты, з якіх адзін
зусім зламаны, а іншыя гатовы абвалі-
цца. Прычынай пажару з'яўляецца няў-
мелае разграванне зморожанага вада-
цяжных труб савецкім тэхнікам. Памеш-
канне пасольства, дзякуючы пажару
засталося зусім знішчаным і няпрыгод-
ным дзеля жыцця, пасольства хвілёва
працуе ў консульскім аддзеле. Дзіўным
з'яўляецца тое, што ў той самы час
загарэліся на той жа, Паварскай вуліцы
дэ-ма камісарыту Сіравядлівасці і фран-
цускай інспэкцыі, знаходзячыся ў знач-
най далі ад будынка Пасольства і зусім
ня злучаныя з ім ні ў які спосаб.

Весткі з Варшавы.

У міністэрстве загранічных
справаў.

Прадстаўнікамі польскага, расейскага
украінскага і беларускага ўрадаў падпіса-
на ўмова, якой створана агульная меша-
ная польска-расейска-украінска-белару-
ская камісія, маючая задамнем ліквіда-
цыю ўселякіх гранічных непаразумень-
няў і пытанняў паміж гэтымі дзяржа-
вамі.

Паселжання камісіі будуць адбы-
вацца ў Несвіжы і Менску ня меней
двох разоў ў месяц (А. В.)

Міністэрства грамадзянскай асветы
апавесцілі дзірэцыі ўсёх польскіх школ
аб прыняцці ўчасна вучняў у набожэн-
ствах з прычыны канчынны св. Айца
(А. В.)

26 студня ў міністэрстве заграніч-
ных спраў адбылося першае паседжань-
не камісіі, маючай на мейце прыгажэнне
не і апрацаванне матэрыялаў для Ге-
нуэскай канфэрэнцыі.

На чале камісіі стаў п. Антон Ве-
няўскі, сэкратаром Раман Кноль. (А. В.)

Пасол п. Стэфанскі 24 студня меў
нараду з савецкім паслом у Варшаве
Караханам, аб справах рэпатрыяцыі, рэ-
вакуацыі і аб польска-расейскай гандлё-
вай ўмове.

П. Карахан запэўніў, што рэвакуа-
цыя польскага лабра з Расеі будзе ад-
бывацца павялічаным парадкам. Яшчэ ў
студні павінна быць рэвакуавана тры
фабрыкі, некаторыя гістарычныя помні-
кі і будзе заплачана трэція частка кан-
трыбуцыі. Польскія заложнікі ўжо вы-
сланы з Масквы і выпраўлены ў дарогу
транспарт з 2.000 палоннымі.

У часе размовы польскага пасла ў
камісарыяце загранічных спраў ў Маскве,
Карахан запэўніў, што ён стаіць на грунце
хутэйшага ўрэгулявання польска-ра-
сейскіх адносін.

Навіны у тры радкі.

З Гельсінфорсу паведамляюць, што ў працягу некалькіх дзён з боку Кранштата чуюцца моцная гарматная канада кажучы, быццам канада ідзе паміж батарэяў Чырвонай горкі і Лысага Носа Татлебенскага форту, — але з якой прычыны — ніхто ня ведае. (Пат.).

У Харкаве Чырвоная армія саўсім адмаралізавана. Чырвонаармейцы ходзяць па хатах і жабруюць.

З Гельсінфорсу паведамляюць, што карэльскія паўстанцы пачалі наступ і савецкі фронт адсунуўся на некалькі кіламетраў. Глаўны напіск паўстанцы зрабілі на Аланецкі, які занялі.

Цяпер яны падходзяць у напрамку Рополы. (Пат.).

З Рыгі паведамляюць, што 25 студня адзін з нямецкіх караблёў утоплены савецкім.

Літоўскія газеты паведамляюць: у Коўне меркуюць, што Літва не будзе з прошана на Генуэзскую канферэнцыю з прычыны таго, што яна не прызнана „де юре“ ўсімі дзяржавамі. (Пат.).

У Вядні знаходзяцца прыбыўшыя з Амерыкі прадстаўнікі амерыканскага кангрэсу, якія хочуць арганізаваць у горадзе „дом рудэкі“.

З Мінска паведамляюць, што цана на харчы што дзень павялічваецца. 15 с удня 1 ф. хлеба каштаваў 19 800 руб., пшэнага хлеба 33 000 за фунт; мука жытняя 535 тыс. рублёў за пуд., пшэна 1 400 тыс. руб., за пуд.; бульба 20 000 руб., за пуд.; капуста 3 000 руб., сеялцы 32 500 руб., сланіна 102 500 руб., за фунт, масла 120 000 руб., за фунт, цукер 140 000 руб., за фунт, соль 12 000 за фунт, авёс 315 тыс. за фунт. З 18 снежня цэны павялічыліся на 200 проц.

ХРОНІКА.

Перад адкрыццём Сойму.

26 студня ў палацы адбыўся арганізаваны сход прадстаўнікоў розных палітычных і грамадзянскіх арганізацый, хаўрусаў і таварыстваў, дзеля вырашэння праграмы святкавання дня адкрыцця Сойму.

Выбрана спецыяльная камісія. Мяркуюць зрабіць дармовыя ігрышча ва ўсіх театрах.

Амністыя.

У звязку з скліканнем Сойму чакаюць апублікавання амністыі.

К а р а.

Аштрафаваны на 2000 марак гаспадар фабрыкі „Колокол“ п. Гінзбург, за тое, што не заплаціў грошы у касу хворых.

У камісіі па рэгістрацыі ваенных шкод.

31 студня канчаецца тэрмін падачы заяваў аб звароце маёмасці, вывазенай у 1914 г. з Вільні ў Расею і Украіну.

А р э ш т.

26 студня на раніцы пасля рэвізіі арыштавана Ганна Мустэйкісава.

Спыненне рэпатрыяцыі.

Згодна пагадоскам, Рада міністраў паставіла спыніць на два месяцы рэпатрыяцыю з Расіі.

Спыненне зроблена дзеля таго, каб даправадзіць да добрага стану этапны пункт у Баранавічах.

Рэпатрыяцыя з Украіны будзе адбывацца як і раней.

Зямельная рэформа у Сярэдняй Літве.

Зямельная рэформа ў Сярэдняй Літве пачала праводзіцца ў жыццё ў верасні мінулага году пасля абвешчання дэкрэту генерала Жэлігоўскага „о выкупаніі гоformy rolnej“.

Тэрыторыя, на якую пашыраецца выкананне гэтай рэформы абыймае 17000 кв. кіламетраў. Абшар грунту, які можа быць ужыты для мэты рэформы каля 300 тысячаў гектараў.

Зямельная рэформа праводзіцца ў жыццё двума інстытуцыямі: парцэлянай урадовай і парцэлянай прыватнай пад кантролем земскіх уладаў.

Парцэляная ўрадовая разбіла на участкі 12 двароў з агульнай плошчай зямлі 3559 дзесяцін. Усяго выдадзена 268 гаспадарак, якія ўжо проданы малазямельным сялянам.

Парцэляная зробленая Канцэсійным інстытуцыямі выносіць 2162 дзес. разбіўшых на 114 гаспадарак. Апроч гэтага парцэляна яшчэ 9100 дзес.

Прыватная парцэляная распарцэлявала 128 двароў 7369 дзес. разбіўшы іх на 291 гаспадарку.

Урадовая парцэляная дае найменшыя цыфры, бо толькі ў апошні час С. У. З. атрымаў сродкі на выкуп зямлі, патрэбнай для парцэляцыі.

Агулам у гэтым годзе распарцэлявала 13070 дзес., што складае каля 15 тысячаў гектараў, разбітых на 510 гаспадарак.

З 9000 дзес. прызначаных для парцэляцыі праз упаважненні на гэта інстытуцыі палова будзе распарцэлявана ў гэтым годзе і ўся парцэляная гэтага году абніме 20 тысячаў гектараў.

З гэтага відаць, што калі парцэляная пойдзе такім тэмпам увесць час, дык у 10 гадоў у Сярэдняй Літве будзе скончана ўся зямельная рэформа.

Барацьба з эпідэміяй у Вільні.

Санітарнае становішча Сярэдняй Літвы, быўшае досыць добрым у верасні і кастрычніку мінулага году, цяпер у лістападзе і снежні зрабілася нагараючым. Гэта відаць з апошніх статыстычных даных.

Напрыклад, хворых на тифус (пымісты і паваротны) на тэрыторыі Сярэдняй Літвы ў кастрычніку зарэгістравана 130, а ў лістападзе 411 і ў ліч у адным Вільні 172. У снежні лік хворых на тифус яшчэ павялічыўся. Усяго за снежань зарэгістравана на Сярэдняй Літве 819 выпадкаў, у тым ліку ў Вільні 443. Хворых на запаленне лёгкіх, гішпанку і шкарлатану зарэгістравана 300 выпадкаў.

Даведзена, што заразныя хваробы пашыраюцца дзякуючы ўпечкам, якія прыязджаюць з Саўдэпіі ўжо хворымі і разносяць заразу па ўсёй Сярэдняй Літве.

Дэлегатура М. М. К. пашпешае ўсюды з лекарскай і санітарнай дапамогай, камандзіруючы ў месца эпідэміі ня толькі дактароў, фэльчароў і медыкаменты, але насялаюць туды і вопраткі і белізну.

Немалая працілка для санітарнай дапамогі з'яўляецца брак будынкаў. У месцах эпідэміі няма памяшканняў для адкрыцця шпіталью, што змушае хворых ляжаць разам з здаровымі ў вясковых хатах.

Напрыклад у Сморгонях, звышчанах да чыста яшчэ ў часе вайны, саўсім няма памяшканняў. Хворых на тифус прыйшлося перавозіць у горад Ашману.

Пагражае эпідэмія тифуса і Вільні, бо заразная балыіца ў Звярынец не маглаб умясціць усіх хворых. Але ў апошні час дэлегатура М. М. К. атрымала значныя грошы, і будзе мець магчымасць пашырыць балыіцу ў Звярынец і санітарную дапамогу ўсёй Вільнішчыне.

Дзякуючы кепскім эканамічным варункам і аслабленню з прычыны вайны сьмертнасць сярод хворых вельмі высокая, яна дасягае да 10 пр., пры нармальным варунках 3 пр.

Віленская дэлегатура мае на тэрыторыі Сярэдняй Літвы і Навагрудскага Ваеводства 21 шпіталь з 1500 ложкамі.

Хворыя ўпечачы, прысланыя ў шпіталь адміністрацыйнымі ўладамі, лечача дарма, а пазасталыя плянц. 400 марак што дзень. (W. A. P.)

Тыпы Палесся.

2. Старая канава.

Як толькі праменьня сонца заігралі па краях брытаністай расы, адразу падняўся цалы канцэрт са розных галася лясных птушак. Ганчар йшоў наперадзі зняўшы шапку. Відаць была, што ён слухаў песьні птушак і радаваўся сонцу разам з імі.

Мы йшлі берагам староў канавы. Усё дню канавы была заросшы асакю і сітніком, па якому лёгкі вясёлок гнаў прад імі хвадо за хваляй. Ч самі з яго зашаманеўшы выліталі качкі і з крыкам нясліся ўдоўж канавы, сядзілі ў нявідную воду, зноў зрываўся, зноў падалі. Ні я, ні Ганчар з Карабай ня думалі страляць. А Ганчар навет раззлаваўся, што качкі ўпечалі ад яго ў такі малічвены яго настрой, калі навет ён забыўся, што за плячамі ў яго вісіць стэльба. Часамі галіны асі, вольхаў і бяроз так моцна перапляталіся над канавай з абодвух яе берагоў, што ня было відаць неба.

„Хто рабіў гэту канаву?“ задаў я ім пытаньне.

— „Хто рабіў?“ перавытаў мяне Караба. „А бачыце яна ідзе ад старога замку, следаў ад якога навет ужо і ня засталася, а вась пабачыце самі...“

Ішлі далей моўчкі. Усё часцей і часцей схіляліся да нас галіны дрэў і на астатак мы йшлі скрозь зялёны тунэль.

Прабірацца па высокай траве было ляска, і мы часта застанаўліваліся адпачываць. Так ішлі мы аж за паўдзень.

— „Зарас будзе паварот; дык вась і ўбачыце тры крыжы! Тутака мы і адпачынем...“ моўіў Караба.

І праўда, праз крокаў 500, канава рабіла круты паварот, і злітнае заслона, ляска вісела над намі згінула. Па абодвух берагоў канавы сталі густа ёлі.

— „Глядзіце, вась сюды!“ застанаўіў мяне Караба, паказваючы кудысь рукою.

Я зірнуў туды і ўгледзіў сярод гушчару ёлкаў тры вялікіх, пакрытых зялёным мохам крыжы.

Я стаў і глядзеў.

Д з я р г а ч .

Маленькі фельетон.

„Паказчыкі праўды“.

У апошніх днях ў Парыжы пачынае выдавацца газета „Нацыянальнае Эха“, дзе абяцаюць „паказаць грамадзянству праўду“.

Грамадзянства — кажа газета: — ніколі ня ведала праўды. Грамадзянства і цяпер ня ведае яе, бо ад яго хаваюць праўду! Але-ж мы яе пакажам: гэта наша першая мэтал—

Так кажэ „Нацыянальнае Эха“, газета Клемансо. Таго самага Клемансо, які ў апошні час меў няўдачу ў сваёй палітычнай працы.

Ня ведаем, ці споўніць ён сваё абяцаньне, ды і наагул гэта нас мала цікавіць: што мы яму і што ён нам? Цікава адно: агульная псіхалёгія „пацярпеўшых няўдач“, а такіх і ў нас шмат, куды ні патніся — двух, трох а то і чатырох. І ўсе яны падобны адзін да другога, ўсе, як той кажэ, на адно капыло робяны.

Пакуль сядзіць чалавек на пасадзе, пакуль яму асабіста шануе — ўсё добра, ці, кажучы славамі „Нац. Эха“: ўсяляка абмылка тлумачыцца, як удача і „грамадзянства ня можа сцяпіць чаму пры гэтулькіх удачах, аб якіх, навет, ў газэтых крычэлі. ў рэшце выходзіць поўнае банкруцтва“.

Так ідзе, пакуль чалавек сядзіць на пасадзе. Але-ж як толькі яму асабіста не шануе, як толькі ад яго адабралі партфэль — у той самы момант ён пачынае крычэць аб тым, што „пакажэ праўду!“... „Разтлумачыць янога сорту былі тыя ўдачы, аб якіх грэмелі газэты“... і г. д.

Распаліўшыся ляціць ў рэдакцыю найвялікшай газеты з цэлай торбай рожных „паясьненняў“ і „паказачельстваў“, якіх пабольшыць там усім ня прымаюць...

— Што рабіць? — пытаецца чалавек ў самота сабе, выскачывшы з рэдакцыі, палаяўшыся там з ўсёмі і скажучы некалькі слоў аб „тайных ворагах“ і аб „агульнай падкупнасці“.

— Што рабіць? — разважае ён далей: Добра, каб, як ў Клемансо, было шмат грошаў ў кішэні — тады чаму-ж не адчыніць свайго „Эха“?... Але-ж грошаў няма!.. Што-ж рабіць?... Ня кідаць-жа „праўду“ ў печ?...

— Хіба пайсьці да знаёмых і раскажаць ім на слава, каб холь яны ведалі... А можа ад іх і яшчэ хто даведаецца... А тамака ад тых яшчэ і яшчэ. „А тамака“...

Ня скончыўшы думкі чалавек ўжо ляціць да знаёмых і шыпіць, шыпіць бяз канца і краю:

— Той злодзей, той — баяк; гэты — недапёка нейкая; гэты — крупель... і г. д.

І слухаюць бедныя знаёмы, ня ведаючы што рабіць, па некалькі гадзін надрад, „паясьненняў“. Слухаюць, пакуль не заснуць ад нуды, а ачнуўшыся зноў слухаюць і думваюць: „Што-ж? Пацярпілі яшчэ трохі, гэта — агульная псіхалёгія ўсіх „ображаных“ ўсё роўна ці палік ён, ці француз ці наш брат-беларус“...

Ён бардзэй згодзіцца адрачыся ад жыцця, як ад лаяні... Што-ж рабіць? Пацярпілі!“

Так разважаюць знаёмы і ніхто з іх не натрапіўся на думку адказаць „няўдачліку“ адкрыта ў вочы:

— Чаму ты так позна зьявіўся са сваімі асьведчэньнямі? Дзе ты быў раней?... Ці не сядзеў даўней і ты разам з тымі, каго цяпер лаеш? Ці ня пеў ты тое самае, што й яны?... Вось каб тады, маючы ў сваіх руках ўладу, каб ты тады, кажу, зьявіўся да нас і пачаў крычэць аб гэтым — мы бы, пэўна, цябе падтрымалі і не далі-б зваліцца, а стараліся-б як наймацней умацаваць цябе на тваёй пасадзе, на агульную карысьць грамадзянства!.. Але ты тады маўчаў і, разам з імі дурыў нам галаву аб „агульным дабрабыце“... Ты галосіш цяпер, як цябе скінулі з пасады?... Дык не! Ты нас не ашукаеш! Мы ведаем, што мэтал ў цябе не агульна-грамадзянская карысьць, (яна служыць толькі заслонаю) а твая, асабістая карысьць! Шляхам лаяні ты дамагаешся папулярнасьці пэўнага дзельца, каб мы, на сваіх плячах, далі тэбе магчымасць зноў ўбіцца ў даўнейшы гурток!.. Не! Ідзі ад нас!.. Усім вядома, што калі праз сваіх лаяні цябе не пабьюць, не трапіш у турму, не памрэш ад палляруча ў патэтычны момант а зноў зробішся „агмомосцім з партфэлем“ — у той-жа момант ты змоўкнеш. Гэтка ўжо натура ў вас, „агмомосціў бяз партфэляў!“

Антон Шуляк.